

ИВАН ВАЗОВ
ДИПЛОМИРАНИТЕ

chitanka.info

*Non, d'aucune chevalerie
Je n'ai le brevet sur velin.
Je ne sais qu'aimer ma patrie,
Je suis vilain et tres vilain.*

Beranger

*Да, господа, така, невежествен съм аз!
Не съм достоен, знам, да бъда между вас.
Злочест съм аз, уви, че в мойта младост трома
кат вази не грабнах поне една диплома,
за да блеща всегда с таз книга-талисман,
що ректор някой си небрежно ми надраска,
и с нея да вървя надменен, горд, засмян,
и да ми служи тя за було и за маска
на всичко, всичко, що бездарно, тъмно, зло,
природата тури под моето чело
и кат разковник скъп към щастье да ме води
през всичките врати и служби, и доходи.
Наистина, простак, невежествен съм аз,
не съм прахосал част от мойта пролет тъмна
да свърша някой курс и някой още клас,
да мога по-подир със право аз да гръмна:
„Коленичетe вси, и малък, и голям!
При вас спасител същ и гений днес довтаса!
Аз чел сам Блунчли; Фохт и Кант и — Дарвин сам
в главата ми стоят; другар ми е Бентам,
учил съм даже таблиците на Лапласа!“*

*О, не, не съм учен и в ваший горд разряд,
кат мен невежа път не може си пробие,
туй казвах си го аз, казахте го и вие.
Аз прост съм человек и сам съм виноват!*

*Кат вази не успях, завършил факултета,
кат бомба таз страна да стрелна, да връхлетя
и от обскурна твар — без подвизи, без труд,
богат да стана в три дни — във четире — прочут!
(Страната туй дължи на мойта свят висока);
и по каприза свой съдбата ѝ безока
да поведе без страх в каквато щъ посока.*

*Аз нямам право днес кат вас да съм хлевуств.
Оскъден съм сега от знания дълбоки,
на книгите не знам названията изуст,
за слава нямам аз претенции високи.*

*Аз бедно съм дете на естеството днес,
кумирът ми е друг, не ваший интерес.
Аз малко се учих и малко ази чина.
Не съм донесъл плод от никоя чужбина.
Под тоя небосвод родих се и раснах
и само тоз въздух отечествен дишах,
и — саморасляк див — на тая почва дива
намирах си храна и пиях струя жива.
Навикнах йоще млад да вярвам в честността,
да мисля, че у нас към ближний любовта,
съзнаньето в дълга, полетът към зората,
към правдата света, към зракът, към борбата
готовността за все: за жертви, за беди,
когато се касай за работи свети —
неща, излишни вам и много редки тука —
за мене са поне най-красната наука!*

*Таз книга четох аз. Не мога като вас
с загадъчен диплом звездите днес да свалям
и с гръмки имена аз мойто да разфалям,
да казвам, що знам аз, а не какво съм аз.*

*А имам йоще таз наивност във светът
да мисля, че сърцето трябва при умът,*

че нашият кумир не състои в златото,
че можем, ако щем, и без скрепен диплом
да бъдем добри и честни мъчишком.
Доброто аз не правя, но верувам в доброто.
Далеч е идеалът, но аз го гоня пак.
Аз слаб съм и неук, но пак се сецам як
и труда се безспир на всякой, който чува
и търси красното с приветливо лице,
туй слово да предам, що в моето сърце
природата го вдъхва и господ го диктува.

Така е, господа. Блестещият диплом
не може днес да е, по моя разум хром,
мерило и аршин на нашата полезност
и несъмненен знак за несъмнена честност.
Примери мога да, и не един, не два,
че без диплом гръмлив, без шум и без слова
мнозина братя въвн от учената класа
и без да са поне слушали за Лапласа,
умяха с своя труд, заслуги и талант
да си въздигнат в нас нетленен монумент.
И тоз хартиен къс, челото ви що киче,
не може ви преда сан по-друг, по-висок
и на забвеньето от червяка жесток
не може ви спаси във гроба ви дълбок.
Защото изворът на всякое величье
във дарбата стои, не в външното отличие
и славните мечти в сърцето ни цъфтят,
и само оттам могат високо да летят.
И Левски беше прост. Черковният канон
бе всичкият му курс. А вижте как грей он?
И Ботев, тоз герой, тоз мрачния певец,
и без диплом умря в Балкана кат борец.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.